

LAUSCHE JE ŽUPAN

IZVOLJEN JE BIL Z 50,000 VEČINE
Za councilmane so zmagali Pucel, Kovačič in VehovecFRANK J. LAUSCHE
prvi slovenski župan v Clevelanduameriški parnik
pri Islandiji

Novi York, 4. nov. — Morje je danes na Islandiji bilo v noči od 29. oktobra torpediran blizu oljnega tankera Salinas. Parnik je bil močno poškodovan, toda se je vseeno še v pristanišče. Na njem je imela posadke 107 ljudi, katerih ni bil noben ranjen. Parnik je bil napaden od ruskega letala, ki ga je napadla torpeda. Parnik se je po napadu povaljal na morje.

La Guardia ponovno izvoljen

New York, 4. nov. — Newyorški župan F. H. La Guardia je bil izvoljen za svoj tretji mandat nad svojim demokratičnim nasprotnikom O'Dwyerjem z okrog 133,000 večine glasov. Vseh glasov je bilo oddanih nad 2,000,000.

Nocoj je važna seja

Člani Euclid Rifle kluba se tem potom opozarjajo, da se vrši nocoj ob osmih važna seja v Slovenskem domu na Holmes Ave. Navzočnost vseh članov je absolutno potrebna pri seji.

Nemci so udarili z vso silo na Rostov, da se pomaknejo proti Kavkazu

Nemške kolone tankov so začele z novo silno ofenzivo proti Rostovu, ki brani dohod proti oljnim poljem v Kavkazu. Druga nemška kolona pa proti južnemu delu otoka Krima, proti utrjenemu pristanišču Sevastopolu. Trenutno je najbolj resen položaj za rusko armado na Krimu in pri Rostovu. Nemško topništvo je že pričelo z obstreljevanjem Sevastopola.

Ruska poročila s fronte naznanjajo, da prodirajo Nemci proti Rostovu od več smeri hkrati. V enem sektorju so Nemci samo 10 milj še od Rostova. Na centralni fronti pred Moskvo je pa položaj nesporni, zadržujejo ruska poročila.

La Guardia ponovno izvoljen
New York, 4. nov. — Newyorški župan F. H. La Guardia je bil izvoljen za svoj tretji mandat nad svojim demokratičnim nasprotnikom O'Dwyerjem z okrog 133,000 večine glasov. Vseh glasov je bilo oddanih nad 2,000,000.

Nocoj je važna seja

Člani Euclid Rifle kluba se tem potom opozarjajo, da se vrši nocoj ob osmih važna seja v Slovenskem domu na Holmes Ave. Navzočnost vseh članov je absolutno potrebna pri seji.

Še noben županski kandidat v zgodovini Clevelanda ni bil izvoljen s tako ogromno večino. — Videti je, da je Lausche zmagal v 25 izmed 33 mestnih vard. — Slovenske varde so se sijajno pokazale.

OD VSEH STRANI DEŽUJEJO BRZOJAVNE ČESTITKE ZMAGOVALCU

Poročila iz 911 precinktov izmed 1,016 dajo županskima kandidatom glasove:

FRANK J. LAUSCHE, demokrat 129,218.

EDWARD BLYTHIN, republikanec 82,080.

Frank J. Lausche, demokrat in bivši okrajni sodnik, je bil včeraj izvoljen za župana milijonskega mesta Clevelanda s tako večino glasov, kot pred njim še noben županski kandidat. Premagal je republikanskega kandidata in sedanjega župana v 25 izmed 33 vard.

Kolikor so dozdaj številke na razpolago, se je najbolj odrezala Lauschetova domača slovenska 23. varda. Tam je dobil Lausche 6,779 glasov, a Blythin jih je dobil 924. Precinkt A v 23. vardi je dal Lauschetu 612 glasov, a Blythinu jih je dal samo 24.

V 23. vardi je sijajno zmagal tudi councilman Edward J. Kovačič, ki je dobil 5,617 glasov, John M. Novak jih je dobil 1,558.

Dobro se je odrezala tudi 32. varda, ki je dala Lauschetu 8,700 glasov, Blythinu pa 3,600. Tam je zmagal sedanji councilman Anton Vehovec z 3,200 glasov večine.

Taka sijajna zmaga sodnika Lausche ni samo njemu v čast, ampak tudi v kredit demokratičnemu vodji Ray T. Millerju in vsej demokratični stranki.

Največ glasov, ki jih je dozdaj dobil kak župan pred Lauschetom v Clevelandu, jih je dobil župan Burton leta 1935, ko je premagal Ray T. Millerja z 39,000 glasovi večine. Rekordi kažejo, da je dobil Lausche skoro vse glasove, ki so bili v primarnih volitvah oddani za kongresnika Sweeneyja.

Glavne točke v Lauschetovi kampanji so bile sledeče: kazal je na veliko porast predmetov in poudarjal, da je treba nekaj storiti za Cleveland, da se ustavi izseljevanje v predmestja; poudarjal je, da je treba stati v teh časih trdno za predsednikom Rooseveltom; napadal je potratno gospodarstvo sedanje in bivše administracije, ki je potrošila preveč denarja pri zidavi mestne elektrarne; grajal je sedanjo in bivšo administracijo, ki ni znala dobiti od države svojega pravičnega deleža v finančni podpori.

Blythin je očital Lauschetu, da nima izkušnje v administraciji in svaril meščane, da bo imel z izvolitvijo Lausche glavno besedo v mestu Ray T. Miller. No, državljani vsega tega niso verjeli.

Republikanski vodja, kongresnik Bender, je priznal poraz Blythina že zgodaj zvečer, ko je bil poročan izid glasovanja komaj iz prvih 200 precinktov.

Ob zgodovinski zmagi Franka Lausche

Dobro nam je, bratje in sestre. Lauschetova mama se blaženo smehljajo. Právkar so spustili doli na zemljo tri šopke dehtečih nebeskih rož: prvega na rojstno Dvorsko vas pri Velikih Laščah, drugega mladi clevelandski slovenski deklici — ameriški Sloveniji za spomin, tretjega in najlepšega pa so mama vrgli naravnost v naročje sinu Francetu, ki je postal župan milijonskega ameriškega mesta.

France, tudi jaz Ti iz vsega srca čestitam.

Ivan Zorman.

landskemu narodu za tako sijajno zmago. Isto je storila tudi Mrs. Lausche. Potem se je Frank odpeljal na glavni stan demokratske stranke, kjer so ga čakali številni pristaši in politični delavci, ki so ga kar obsuli in mu čestitali na zmago.

V zbornici imajo še vedno večino republikanci

Republikanska večina v mestni zbornici, ki je znašala 22 izmed 33 glasov, je bila včeraj nekaj zmanjšana. Republikanci bodo imeli drugo leto 19 glasov, demokratje pa 14, razen če bo končno štetje glasov kaj predurilo.

Okrajni in mestni davki so očitno poraženi

Kolikor imamo dozdaj na razpolago številke, je izgubila tako okrajna kot mestna davčna predloga. Okrajni komisariji napovedujejo, da bodo ponovno predložili to davčno predlogo, morda nekoliko zmanjšano, ali pa bodo morale zapreti vrata vse okrajne dobrodelne institucije.

Glede poraženih mestnih davkov, iz katerih se daje tudi relif, je izjavil novi župan Lausche, da se ne ve, če bo in kdaj bo predložil nov predlog. Rekel pa je, da bo pri tem najprej upošteval težko breme, ki ga morajo nositi davkoplačevalci in bo vprašal le za toliko, kolikor bo neobhodno potrebno.

Enako je bil tudi poražen predlog, da se odvzame odjemalcem vodne račune za vzdrževanje odvodnih naprav. Meščani očitno ne razumejo te naprave pri vodnih računih kot pri davkih na posestva.

Sedanji sodniki so bili ponovno izvoljeni

Kolikor je na razpolago številke, so zmagali vsi štirje sedanji sodniki in sicer Mary Grossman, Julius Kovachy, Lillian Westropp in Joseph Silbert.

Varnostni direktor Ness bo najbrže ostal

Dasi se novi župan Lausche še ni izjavil glede novega kabineta, pa se splošno govori, da bo sedanji varnostni direktorju Nessu dano na ponudbo, da ostane še nadalje v uradu. Ness ni bil aktiven v županski kampanji.

Novi župan bo nastopil prihodnji ponedeljek

Novi clevelandski župan bo nastopil prihodnji ponedeljek.

Angleški poslanik je bil obmetan z jajci in pa gnili paradizniki

Detroit, Mich., 4. nov. — Ko je hotel angleški poslanik Lord Halifax napraviti obisk pri nadškofu Mooneyu, ga je pred palačo sprejela piketna straža takozvane organizacije "Ameriške matere." Ženske so začele vpiti "doli z Anglijo" in so obsule poslanika z gnili jajci in paradizniki. Detektivji trdijo, da je eno jajce zadelo poslanika.

Ko je hotela policija poslaničnika naglo potisniti v palačo, je rekel: "Le počasi, naj imajo dekleta svojo zabavo."

Nemci so usmrtili 335 Čehov v petih tednih

London, 4. nov. — Češka vlada naznanja, da so nemške oblasti na Češkem in Moravskem usmrtili najmanj 335 Čehov v zadnjih petih tednih, to je od časa, kar je začel novi guverner Heydrich z brutalno silo ustavljati pasivno rezistenco čeških domoljubov.

V dosmrtno je bilo pa v tem času obsojenih 1096 Čehov. Češka vlada pravi, da je bilo število usmrčenih gotovo še večje, toda za 335 slučajev imajo dokaze. Med usmrčenimi so bili generali, zdravniki, profesorji, dijaki in razni voditelji. Odkar so Nemci zasedli Češko, so ubili na tisoče Čehov, toda smrtnih slučajev se more ugotoviti samo pri odličnih osebah. Na en sam dan so v Pragi usmrtili 124 oseb. To je bilo prvi mesec nemške invazije.

Smrtna kosa v Conneaut

Mrs. John Berus nam sporoča: "Na Vernih duh dan ob 6:56 je mirno v Gospodu zasopala splošno priljubljena žena, stara okrog 80 let, najstarejša Slovenka v Conneaut, Ohio, Rozi Stegovec, roj. Knol. Doma je bila iz Žužemberka, odkoder je prišla v Cleveland oziroma Colliwood pred več kot 40 leti. Leta 1912 se je v drugi poroki z Antonom Stegovec in od takrat je živel v Conneautu na 573 Wrights Ave., kjer je tudi umrla. Zapuška žalujočega soproga Antona in 2 sinova iz prvega zakonca, Johna in Franka Legana, oba v Clevelandu in 6 vnukov istotam. Pogreb bo v četrtek jutraj iz cerkve Matere Božje na pokopališču sv. Jožefa. Pred 5 leti je ženo prvič zadel mrtvoud, zadnjih par mesecev pa večkrat. Naj počiva v miru, vsem preostalom pa naše iskreno sožalje.

Iskreno voščilo

Danes je rojstni dan ge. Albine Novak, urednice Zarje. Vse glavne odborice in članstvo podružnic Slovenske ženske zveze ji kliče: še na mnoga leta! — Frances Rupert, 1. gl. podpredsednica.

Srbski četniki zasedli Valjevo pri Belgradu

Moskva, 4. nov. — Tukajšnji radio je danes poročal, da so srbski četniki zasedli mesto Valjevo, 50 milj južozahodno od Belgrada. Poročilo zatrjuje, da so Srbi zajeli 700 nemških častnikov in vojakov v tem mestu. Prileteli so nemški bombniki in so mesto bombardirali, toda četnikov niso mogli pregnati.

Nov grob

V terek popoldne je umrla v Warrensville bolnišnici Antonija Kresal, rojena Čelhar, stara 75 let. Tukaj zapuška soproga Antona, sina Andreja in Johna in več drugih sorodnikov. Tukaj je bivala 35 let. Rojena je bila v št. Petru na Notranjskem, kjer zapuška več sorodnikov. Pokopnica je bila 15 let in 7 mesecev vedno v postelji na svojem domu, 1217 E. 170. St. Zadnjih pet mesecev je bila pa v bolnišnici, ker je tudi mož zbolel in ji ni mogel več streči. Pogreb se bo vršil v petek jutraj iz železnega pogrebnega zavoda, 458 E. 152. St. ob 8:15 v cerkev Marije Vnebovzete in na pokopališču Kalvarije. Naj počiva v miru po prestatnem trpljenju, preostalim sožalje.

Še za kampanjo

Včeraj nam je izročila za kampanjo dobra prijateljica novega župana \$5, in Mrs. Vera Jurkovič iz 5407 Stannard Ave. je prispevala \$3.00. Prav lepa hvala obema za lep dar.

Prva obletnica

Jutri ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnim Louis Lekše iz 6606 Schaefer Ave. v spomin prve obletnice njegove smrti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue

Published daily except Sundays and Holidays

Cleveland, Ohio

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 259 Wed., Nov. 5, 1941

BESEDA IZ NARODA

Prav lepo je bilo, hvala vsem!

Malo pozno je že, pa saj pravijo, da je bolje pozno kot nobenkrat. Šele sedaj sem prišla malo k sebi in sicer po eni strani od dela in po drugi strani pa od presenečenja.

Ko smo 19. oktobra praznovali desetletni jubilej podružnice št. 47 Slovenske ženske zveze, je bilo mnogo dela in pripravljanja kakor tudi z oglaševanjem in sicer v Ameriški Domovini, zato pa se moramo zahvaliti listu za vso brezplačno reklamo ter priporočam list vsem Slovincem. Kar se pa dela tiče, je bilo pa na dan praznovanja obilo poplačano ter smo pozabile na vse delo in trud, ko smo videle, da se je vse tako dobro izteklo bodisi v moralnem ali finančnem opoziru.

Kdo ni bil vesel tisto popoldne med nami, ko pa je videl toliko mladih uniformiranih deklet, pravi slovenski cvet v Clevelandu, ki dela čast in ponos vsemu slovenskemu narodu. Parada je bila tako lepa, da je menda še ni bilo take v naselbinah. Velikega pomena je bilo tudi blagoslovljenje ameriške in slovenske zastave ter zvezinih drogov z znakom vere, upanja in ljubezni, kar naj opominja dekleta in nas vse, da te tri znake moram vedno gojiti v svojem srcu do sebe in bližnjega ter nam bo tako življenje slajše.

Cerkvene obrede je opravil Rev. A. Baznik, ki je tudi še mlad in tukaj rojen slovenski duhovnik. Ob njegovem tako lepem nagovoru v slovensčini so se veselja polne zasolile oči slehernemu, ki je bil navzoč v cerkvi. Govorja sicer ne bom povajjala, ker sem čula, da bo celoten priobčen v Zarji. Čitajte ga! Častitemu mlademu duhovniku pa se v imenu vseh naših članic prav pristočno lepo zahvaljujem za tako lepe v srce segajoče besede. Bog Vas ohrani še mnogo let med nami v vinogradu Gospodovem, kjer boste lahko še mnogo storili za naš trpeč narod.

Zelo lepo pridigo nam je podal tudi č. g. Julius Slapšak pri polnosni maši, ko smo pričele našo slavnost zavedajoče se besede: "Z Bogom prični vsakdo delo, da bo dober tek imelo," kar se je tudi uresničilo. Zvečer nam je pa lepo čestital v dvorani naš g. župnik Rt. Rev. J. J. Oman, ki je tudi vseh deset let naš duhovni vodja. Naj vsem č. g. duhovnikom Bog poplača in naj jih še dolgo ohrani žive in zdrave med nami.

Popoldanski program v dvorani je bil lep, katerega je vodila g. Albina Novak, da je bil izvrstno izpeljan in vsem v zadovoljstvo, tega mi ni treba še posebej omenjati, saj se je to pokazalo z veliko udeležbo in vsi jo poznate, da je dobra voditeljica. Hvala Ti, Albina! Da bi vodila našo mladino še mnogo let, saj vem, da Ti je to v največje veselje in zadovoljstvo, če vidiš, da se kje oživi nov krožek mladih deklet. Gospa Albina Novak je kot prava zavedna Slovenka podarila našemu krožku slovensko zastavo. Hvala Ti, Albina, za vso požrtvovalnost in sploh za vse kar si storila za nas dobrega ob priliki tega praznovanja in sploh.

Kaj pa naši svatje oziroma boter in botrica? Dr. A. J. Perko in njegova soproga, malokedaj ju je videti med nami, ker jima pač čas ne dopušča, a ta dan pa smo imeli čast, da sta bila celo popoldne med nami. Pristrčna hvala obema! Tudi nadaljni častniki naših kadetk.

kateri so bili: Dr. James W. Mally in soproga, Mr. in Mrs. L. L. Ferfolia, Mr. A. Meljač in Mrs. M. Bates, Mr. in Mrs. A. Grdina, Mr. in Mrs. Frank Opaškar, Mr. in Mrs. Kovač, Mr. J. Perhne in Miss A. Prijatelj, Mr. A. Toth in Miss Aidisek, Miss A. Sadar in Mrs. M. Zupan so si ta dan vzeli toliko časa in ga žrtvovali za naše kadetke. Naj bo na tem mestu izrečena iskrena hvala vsem in vsakemu posamezniku za udeležbo in tako velikodušne darove, s katerimi si bodo naše kadetke Little Flower Cadets mnogo opomogle za svoje uniforme. Bog plačaj!

Hvala tudi vsem podružnicam, krožkom in društvom, ki ste se udeležili naše slavnosti popoldne in zvečer, kakor tudi prav lepa hvala vsem za darove. Škušale bomo, da vam bomo po svojih najboljših močeh tudi kdaj kaj povrnile.

Prav lepa hvala za brzojavne čestitke Rev. Gabrijelu Russ, gl. predsednici SZŽ Mrs. Marie Prislund in gl. tajnici Mrs. J. Erjavec.

Pristrčno hvala naj sprejmejo pevec zbora Slovenija za tako lepo petje v cerkvi in g. Ivan Zormanu za spremstvo petja na piano v dvorani, Mili Zagar za podano deklamacijo, katero je zložil g. Ivan Zorman. Lepa hvala sekretetu podružnice št. 50 SZŽ, katero so zastopale: Carol Traven, J. Bradač, L. Mlakar, M. Frank, A. Dekleva in J. Jerman. Hvala za piano solo Miss C. Mauser, ker namerava biti učiteljica za poučevanje na piano, ji želimo lepe in uspešne bodočnosti.

Prav v smeh so nas bili spravili vse humoristični igralci s tisto veselo igrice. Tako so imenito izpeljali svoje vloge, kot bi bili rojeni za te vloge. Kdor jih ni videl mu je lahko žal, kar sem jih že več slišala, ki so to rekli. Torej najlepša hvala Mr. in Mrs. D. Tomažin, Mrs. Brancelj, Mrs. Perpar, Mr. Bambič, Mr. F. Kure in Rebolu (Matevžku), ki je šele lansko leto dospel iz stare domovine iz prelepe Goranske v to novo deželo. Ker si bil tako srečen, Ti kličemo: "Delaj tu v svobodni deželi za svoj narod, ostani kulturni in zaveden Slovenec."

Hvala tudi Ferfolia Furniture Co., ki nam je iz prijaznosti posodila vso opremo za igranje. Toplo jih priporočamo našim rojakom, da se zgledajo pri njih, kadar kaj rabite. Hvala tudi Miss Zidanič za petje med plesom.

Ali ste slišali Mrs. Agnes Žagar in g. Silvester Pavlina, to sta "Zvonarja" in kako lepo sta zvonila, kaj se, prav lepo sta potrkavala s svojimi lepimi glasovi v duetu. Pristrčna hvala! Dr. Perkotovi hčerki sta nam pa umetno zaplesali, da ju je bilo veselje gledati. Pri popoldanskem programu so prav lepo slovensko zaplesala dekletca mladinskega oddelka podružnice št. 14. SZŽ. Hvala vsem, ki ste imeli to v oskrbi. Lepo je zalepa Miss A. Novak prelepo "God Bless America," ki je bila lansko leto napravila lepo zvezdno zastavo. Hvala.

Kuharice—članice Gospodinskega kluba—so napravile prav okusno večerjo in tudi njih možički so prav pridno pomagali R. Cergol, F. Zupan in J. Hočever so skrbeli, da ste bili posteniki dobro postreženi. Naj bo končno izrečena pristrčna hvala vsem in če sem mogoče katerega popomoti izpuštila, naj mi oprostite, ker tega nisem naredila namenoma ter se mu prav tako lepo zahvaljujem. Lepa hvala tudi ženam, ki

ste nabirale oglase, ker tudi vaša zasluga je, da smo imele tako lep uspeh in da nam je bilo mogoče izdati programsko knjigo. Hvala tudi vsem, ki ste dali oglase za to knjigo.

Nikakor pa ne morem mimo, da ne bi povedala in razodela svoja čustva, kajti šele sedaj sem zvedela, da so naša predsednica Mrs. Zidanič, Mrs. Dolinar in Mrs. Eckard že pred tedni napravile zaroto proti meni. V ta namen so bile obiskale naše članice, da so me bile presenetile na odru, ko sem vodila večerni program, me je naša predsednica kar naenkrat odstavila in pred me postavila velik zavoj. Ze sem se bila ustrašila, da sem ga mogoče kaj polomila in sem si že mislila "aha punca, zdaj boš pa maršala čez veliko lužo," kar veste, da bi se v takih časih z vsemi štirimi branila. Mislila sem, da so mi prinesle ves moj "kok in pok," pa ni bilo tako. Članice so mi podarile lep Sunbeam Mixer, za moje desetletno tajniško poslovanje in poleg tega je bilo pa še nekaj "cvenka." Torej ali mi zamerite, če sem šele sedaj prišla k sapi, posebno še zato, ker je bil to moj prvi "surprise."

Vsem in vsaki posebej se prav lepo zahvaljujem za tako lep dar in priznanje, ker vidim, da se zavedate, da je tajniško delo res včasih malo bolj težavno. Večkrat sem že malo godla radi preobloženega dela. No sedaj je delo izvršeno in sem tudi na godrnjanje s hvaležnostjo pozabila. Da veliko je na jeziku in še več pa na srcu, a moram končati, ker se bojim, da bo morda urednik vzel tiste velike škarje, ker sem že toliko napisala.

Naj bo vsem v vseh ozirih Bog najboljši plačnik. Vam udana,

Helen Tomažič,
tajnica št. 47 SZŽ.

Proslava Frank J. Lauscheve zmage

Otvoritev novih prostorov Slovenski dom, Holmes Ave.

Vsi srečni beležimo veselo novico, da je naš rojak Frank Lausche, častno in z veliko večino zmagal za župana mesta Clevelanda. Že vnaprej svesti si njegove zmage je direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. določil, da se vrši odprtja novih in renoviranih prostorov po županu Slovincu, ki je prvi vesel dogodek v zgodovini Slovinccev v Ameriki. Župan-Slovinc bo otvoril nove prostore Slovenskega doma je tako veselo in pomembna novica, da ne bi smelo nikogar manjkati pri tej izredni in prvi slavnosti v drugi največji slovenski metropoli na svetu. Človeku se zdi kakor bi sanjal, skoro neverjetno toda dejstva so tukaj in nikdo jih ne more izbrisati.

Slavnost otvoritve se prične v nedeljo 9. novembra ob 3. uri popoldne. Prva točka bo dvig ameriške zastave na poslopje ob sviranju godbe sv. Jožefa, št. 169 KSKJ. Prvi, ki bo zastavi govoril in slavnostno otvoril nove prostore bo novo-izvoljeni župan Frank J. Lausche. Povorko in častno stražo ob priliki prirreditve bodo tvorili St. Joseph Cadets društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Frances Susel kadetke Slovenske ženske zveze, podružnice št. 10 in kadetke sv. Helene št. 162 KSKJ. Na odru bo sodeloval pevski zbor Ilirija, pevski zbor Loška dolina več solistov in duetov v petju in godbi. Glavni govornik bo novo-izvoljeni župan, zastopnik Slovenske dobrodelne zveze, zastopnik SNPJ, zastopnik KSKJ, zastopnik ABZ ter zastopnica SZŽ. Ostali prominentni gostje bodo govorili pri večernem banketu. Popoldanski program prične točno ob 3. uri in bo trajal ne več kakor pa do 5. ure popoldne.

Vstopnina k popoldanskemu programu bo prosta.

Ker je direktorij določil omejeno število vstopnic k banketu, je vsakdo vljudno naprošen, da si vstopnico vnaprej kupi, ker se bojimo, da bodo predčasno razprodane. Kdor si hoče vstopnico vnaprej rezervirati, naj pokliče Glenville 8983. Pri banketu bosta častna gosta Frank J. Lausche in monsignor Vitus Hribar. Bodite v nedeljo gosti zgodovinske zmage in izrednega dogodka v zgodovini Slovinccev v Ameriki.

Tajništvo Slovenskega doma,
Holmes Ave.

Slovenski fantje s clevelandskega hriba

No, pa naj še kateri reče, da niso naše slovenske mamice na clevelandskem hribu vzredile krepkih fantov, na katere je še Stric Sam ponosen. Vsi naši fantje, ki so se podali v službo Strica Sama, že vsi nosijo bele rokavice. Kako so njih mamice vesele, še bolj kot če bi jim lešnikov dal, ker so že "vanzirali." Frank Kastelic je generalni kuhar, John Dolinar je radio operator, Eddie Orehovec pa lovi vse, vse tudi najbolj oddaljene radijske signale, Stanley Pervanje je že korporal, on je bil prej poslovođa v prodajalni jestvin in zato je pa kaj hitro prišel za načelnika, ki bo skrbel, da bodo vojaki dobili dovolj hrane.

Kaj pa tisti priljubljeni fant iz naše naselbine, ki je šel šele pred par tedni v službo Strica Sama in to je, Frank Zala iz Vineyard-a. On se bo gotovo kaj kmalu prišel pokazati očetu in materi s kakšnim velikim odlikovanjem. Njega bodo gotovo dejali kam tja, kjer bolnike tolažijo.

Joe Slokar je pa že kar tri leta pri vojaki in ima že tudi precej lepo "šaržo," ker je pri zrakoplovih, saj je že sam vedel, da je to že od mladih let veselilo.

To so fantje in sinovi naših rojakov s clevelandskega hriba, ki so šli brez strahu v službo Strica Sama za obrambo naše domovine.

Očetje in matere, katerih sinove sem danes omenil v tem dopisu, povem vam, da sem ponosen, ko živim v taki naselbini in da imamo tudi pri nas kaj takih čvrstih fantov, ki delajo čast tudi v armadi Strica Sama. Vsi dobro vemo, da vsaka mati želi imeti svojega sina v svoji bližini, kjer bi ga lahko čuvala kot kolkja svoja piščeta. Toda pomislimo, kdo nas bo branil, če pride sila, če nas napade sovražnik. Naši fantje se pripravljajo, da bodo stopili sovražniku nasproti in ga pokončili, če bi se mu zahotelo uničiti našo svobodo. Vsa čast njim in njihovim staršem.

France s hriba.

Podružnica št. 73 SZŽ

Predzadnjo soboto, 25. oktobra, je imela naša podružnica plesno veselico v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights. Imele smo zares lepo udeležbo in zato pa se čujemo tudi dolžne, da se zahvalimo v prvi vrsti listu Ameriška Domovina, ki je priobčilo naše povabilo in dvorana je bila kmalu polna.

Zal pa nam je, da smo bile tako razočarane, ker nas je naš najeti orkester tako potegnil, da ni prišel igrati, ko pa nam je bil tako moško obljubil in končno pa ga ni bilo. Ljudje so čakali, da bi se bili zavrteli, a godcev pa ni bilo od nikjer. Naša predsednica jih je precej preslišala od strani navzočih, a si reva ni vedela pomoči. Tako en človek lahko pokvari vse zabavo. Končno se nas je bil usmilil Peter Samarage, ki je bil

tako dober, da je na prvašne predsednice šel domov prav nerad, po svoji mehi, je potem prav korajžno prišel in kmalu se je vse vrnilo. Članice so mu pravno ležne.

Zahvaljujemo pa se tudi šim pridnim natakarcem, ki so storile vse v svoji moči, da postregle gostom. Posebna la Mrs. Joseph Turk, ki je la veliko skrb in dela s reditvijo. Pri naši podružnici imamo res pridne in valne članice, ki so vse na kadar je treba kaj pomagale. One se ne ustrašijo, če je delati za podružnico noč.

Končno pa lepa hvala udeležencem naše veselice nam je, da ste bili tako rani, a verjemite, da nam bile krive. Naša jesenska lica je minila in me pa eno izkušnjo bogatejša zdrav,

Mrs. John

Londonso prebivalstvo pod zemljo

London je od začetka svoje vojne moral prenesti mnoge letalske napade. Še ka so Londončani mislili, proti letalskim napadom volj zavarovani. Ko so najhujši letalski napadi sto tisoče Londončanov v podzemski skritištih, so morali prebiti ne le temveč včasih cele dneve. Tista prvotna podzemski skritišča so bila navadno vsake udobnosti. Danes to že čisto drugače.

Mnogo krvi in človeških ljen je veljalo, preden so storjene napake popravi. Letos so zgradili globlji zemljo primerna za kjer je prostora za pol milijona ljudi. Ko ta nova zavešča napadov opremljena, so se ljudje rih nezadostnih zavetišč selili v nova. V novih ških je za 500.000 ljudi. Zda pa v teh podzemskih njah delajo še posebej katerih bodo bivalne cel ne. Tako bo tudi v poslej vsaka družina se.

Istočasno so v 13.000 zavetišč napeljali kar 1.500.000 ljudi, ki so napravili pod zemljo 1.500.000 katin; ki pripravljajo za nočjo tople jedi in kar četrt milijona ljudi. Nišnice so si zgradile zavetišča. Pri tem so po le, da so zavetišča za druge bolnike. Vse bolne čisto ločena od vsakega prebivalstva ima v svoji skrajni potrebi zdravniške pomoči. Nočni letalski napadi na don pa so imeli še čisto dicio. Začelo se je čisto družabno življenje. Ških, kjer se noč za noč jajo eni in isti ljudje, li posebne odbore, ki skrbeti za red in mir, za zabavo in prehrano vancev.

Glede prebivalstva je zaščite je treba v 19 odstotkov vsega prebivalstva je v skakega prebivalstva ali drugem zavetišču ali drugem vedno iste posedeležno vedno iste posele je v Londonu 61.000 ljudi, ki imajo že svoja ljiiva zaklonišča v prebivaljo in pa na prvi Za te javna oblastva ne Ostanje še kakih 20 prebivalcev, ki pa živijo kihih stanovanjskih his in vojašnic, temveč le letal tovi. Teh hišic pa letal no ne napadajo.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Da se ne pozabi...

Dečki in deklice, ki so odraščali v "Balilla" in "Picole Italiane" so postali avtomatično "Avanguardisti" in "Giovani Italiane," organizaciji starejših fantov in deklet.

Pri vseh narodnih slavljih, ki so bila na dnevnem redu bolj v fašistični Italiji kot v katerikoli drugi deželi, so morali nastopati tudi člani fašističnih mladinskih organizacij, naj so že to delali prostovoljno ali prisiljeno. Paradirali so v uniformah in prepevali fašistične pesmi, da so s tem kazali Julijsko Krajino kot čisto italijansko provinco.

Stroške za vzdrževanje teh mladinskih organizacij prispevajo v ogromnem delu razne občine. Tako morajo tudi jugoslovanski davkoplačevalci gmotno pomagati, da se razarodi njih otroke. Ker pa občine v Julijski Krajini kljub velikim davkom niso zmogle nositi vse te stroške, je vlada naložila topogledne davke tudi na vsa večja mesta v stari Italiji.

Se večji pritisk za izvedbo fašističnih idej pa se izvaja na dijake višjih šol in univerz. To se je izvedlo ali se izvaja na ta način, da se je ustanovilo akademsko organizacijo "Gruppo universitario fascista." Le oni dijaki, ki so člani te organizacije lahko kupijo knjige po znižanih cenah, se smejo udeleževati prostih počitniških kolonij v hribih ali pri morju, dobivajo prosto vožnjo na železnica in parobrodih, ali dobivajo celo prosto vožnjo za potovanje v inozemstvo. Vse je organizirano samo z namenom, da se pridobi akademsko mladino za fašizem. Kdor ni član teh organizacij, je navaden izobčenec, kot so izločeni gobavci iz človeške družbe.

Ko ti mladi fantje dosežejo svoje 18. leto starosti, so sprejeti v fašistično stranko in vpisati se morajo v prostovoljno fašistično milicijo ali narodno gardo. Vsakoletni sprejem in prisega se vrši na 21. aprila, kateri dan smatrajo kot početek Rima.

Fašistična milicija se je organizirala iz prejšnjih fašističnih stotnij, ki so se odlikovale po svojih brutalnih nastopih zlasti v Julijski Krajini proti slovenskemu prebivalstvu. Te fašistične stotnije so bile reorganizirane v fašistično milicijo v februarju 1923, ko so prišli fašisti na vlado. Vzdržujejo se iz državne blagajne in njihov poveljnik je ministrski predsednik, sedaj Mussolini. Milicija posluje kot vojaška in politična policija. Oborožena je z bodali, samokresi in puškami. Na razpolago ima pa tudi strojnice, letala, topove in tanke. Nje članstvo šteje nad pol milijona mož.

Za las je manjkalo

ROMAN

PRVI DEL.

Ogenj v Valpinsonu

V noči med 22. in 23. junijem, leta 1871 je v pariškem predmestju Sauveterre, ki je najbolj gosto naseljeno, zbudil prebivalce okoli ene ure zjutraj neki jezdec, ki je kot divji jezdil po slabotakavih cestah predmestja.

Stotine miroljubnih državljani so ga hitelo k oknom, da vidijo kaj se godi na ulici.

Toda v temni noči so mogli razločiti le nekega kmeta, ki je imel zavrhane srajčne rokave, brez klobuka na glavi in ki je udrihal po stari sivi konjski mrhi, na kateri je jezdil brez sedla. V rokah je vihtel ogromno gorjačo.

Ko je kmet prejezdil skozi predmestje in zavil v več ulico, se je končno ustavil pred neko fino hišo na vogalu Castle ceste.

Tu je stanoval župan predmestja Sauveterre, gospod Seneschal, bivši odvetnik in sedaj član države postavodaje.

Kmetič je skočil pred hišo s konja in začel pritiskati na hišni zvonček tako silno, da so bili v nekaj trenutkih vsi stanovanjci hiše zbujeni.

In minuto pozneje se prikaže pri vratih močan hlapec z zaspanimi očmi. Vrata odpre in nevoljno nahruli novega došleca.

"Hej, kdo ste pa vendar in kaj hočete? Najbrž ste pregledali pogledali v kozarec. Ali ne veste, čegava je ta hiša?"

"Rad bi videl župana," odvrne kmet. "Zbudite ga, ker moram takoj govoriti z njim."

Gospod Seneschal je bil že pokoncu.

Oblečen je bil v sivkasto obleko, v rokah je držal svečnik, nevolja se mu je poznala na obrazu. Slišal je baš kar zadnje besede kmetove.

"Tu imate župana," reče z nevoljnim glasom. "Kaj zahtevate od njega ob tako nenavadni uri, ko so sicer vsi poštene ljudje doma v posteljah?"

Kmet potisne služabnika

vstran in stopi tik pred župana in reče s precej nevljudnim glasom:

"Prišel sem, da vas prosim za ognjegasi stroj."

"Stroj?"

"Da in takoj! Hitite!"

Župan pa zmaže z glavo.

"Hm," reče z glasom, katerega se je vedno posluževal, kadar ni vedel, kaj bi naredil. "Hm, hm!"

In kdo ne bi bil začuden, če bi se nahajal na njegovem mestu? Da spravi stroj iz skladišča in zbere ognjegase bi moral seveda vzbuditi vse mesto. In če to stori ob tako nehavni uri, tedaj bi to pomenilo, da bi silno prestrašil poštene prebivalce predmestja Sauveterre, ki so premnogokrat slišali bobnanje sredi noči, ko se je vršila vojna z Nemci, ali pa ko so vladali komunisti v Parizu. Radi tega vpraša gospod župan:

"Ali je resen ogenj?"

"Resen!", vzklikne kmet. "Kako ne bi bil resen ogenj pri takem vetru, ki sedaj piha, da bi celo volom odneslo rogove z glav!"

"Hm!" momlja župan. "Hm, hm!"

Pa tudi ni bilo prvič, da so ga zbudili ponoči kmetje, ki so prišli pred njegovo okno in kričali za pomoč proti ognju.

Prvotno so se županu ljudje smilili, pa je v naglici poklical ognjegase, prevzel poveljstvo nad njimi in odpeljali so se na lice ognja.

In ko so dospeli na prizorišče, potem ko so dirjali kot blazni tri ali štiri milje, so bili navadno razočarani. Dobili so največkrat kup slame, ki se je vnela ali pa svezjen sena, vreden deset frankov. In navadno je že vse zgorelo, ko so dospeli na lice mesta. Tako so se zastoj trdili.

Kmetje v okolici so že tolikokrat klicali volka, da si niso imele nobenega vzroka, da župan ni več verjel, da je prišel vol, tudi če bi v resnici planil v njegovo lastno hišo.

"Poglejmo torej, kaj je pravzaprav," reče župan. "Kaj gorijo?"

Kmet pa je bil očitno nevoljen radi tega odlašanja. Nemirno je začel griziti svojo gorjačo.

"Ali vam morem še enkrat povedati," reče, "da gori vse skupaj — hlevi, skladišča, kozolci, hiše, stari grad in sploh vse? Ako boste še kaj odlašali, ne boste dobili v Valpinsonu niti ene kamna celega."

Učinek teh besed je bilo čutiti takoj.

"Kaj?" vzklikne župan, "v Valpinsonu gorijo?"

"Da."

"Pri grofu Claudieuse?"

"Gotovo."

"Osle, zakaj pa tega takoj ni ste zinili!" vzklikne župan.

Župan se ni več obotavljal. "Nemudoma pojdi in mi prinesi obleko," reče napram svojemu slugi. Toda ne, počakaj. Moja žena mi lahko pomaga pri tem. Nobenega časa ne smemo izgubiti. Teci k Boltonu, našemu bobnarju in mu povej v mojem imenu, da mora začeti bobnati po mestu in zbuditi vse ljudi. Potem pa teci h kapitanu Parentau in mu povej, kaj si slišal. — Stoj! — Ko si vse to odpravil, hiti nazaj in vpreži konja. Ogenj v Valpinsonu! Z glasilnim strojem gremo tja. Pojdi, beži, teci, potrkaj na sleherna vrata in kriči na vse grlo: V Valpinsonu gorijo, ogenj bo vse uničil. Povej vsem ljudem, da se zberejo na mestnem trgu."

Ko je sluga zapustil hišo in bežal, kolikor so ga mogle nositi

noge, se župan zopet obrne napram kmetu in reče:

"Vi, moj prijatelj, zajahajte konja in hitite k grofu. Povejte mu, da bo pomoč takoj na mestu. Povejte jim, naj vztrajajo in obdržijo konja; kmalu bomo na licu mesta z vsemi pripravami."

Toda kmet se ne gahe s svojega mesta.

"Predno se vrnem v Valpinson," reče, "imam še nekaj drugega posla v mestu."

"Zakaj? In kaj?"

"Poiskati moram zdravnika, ki me bo spremljal pri povratku."

"Zdravnika? Zakaj? Mogoče je kdo ranjen?"

"Da, gospod, grof Claudieuse."

"Oh, kako nespametno od njega! Najbrž se je brez potrebe podal v nevarnost."

"Ne, ne. Dvakrat je bil obstreljen."

Župan predmestja Sauveterre je skoro padel v omedlevalo.

"Obstreljen? Dvakrat?" pravi. "Kje, kdaj, kdo je streljal na njega?"

"Oh, tega ne vem."

"Toda —"

"Znano mi je samo to: Grofa so nesli v neki mali hlev, ki se ni pričel goreti. In tam sem ga videl umirati, ko je ležal na svežnju slame, bled je bil kot rjuha, imel je zaprte oči in ves krvav je bil."

"Sveta nebesa! Pa ga vendar niso ubili?"

"Ko sem jaz odšel k vam ni bil še mrtev."

"In grofinja?"

"Naša gospa," odvrne kmet z največjo spoštljivostjo, "je bila v hlevu in klečala ob strani grofa, izpirala mu je rane s svežo rodo in jokala. Tudi obe mladi gosposdični sta bili tam."

Gospod Seneschal se je kar tresel od razburjenja.

"Torej se je skoro gotovo zgodil zločin?" reče.

"Gotovo!"

"Toda kdo je zločinec? In kakšen vzrok je imel lopov za zločin?"

"Ah, če bi mogel na to odgovoriti!"

"Res je, da je grof zelo strasten in večkrat tudi zelo nasilen, toda kljub temu je najboljši in najpoštenjši človek, in to je vsakomur znano."

"Da, res je tako."

"Nikdar ni komu storil kaj žalega."

"Tako vsi govorijo."

"Kar se tiče grofinje —"

"Oh!" vzklikne kmet, "ona je svetnica med svetnicami."

Župan je hotel priti do kakega zaključka.

"Zločinec mora biti kak tujec," reče. Po okolici kar mrgoli postopačev in beračev. Ne mine en sam dan, da se ne bi pojavila kaka druhal v mojem uradu, kjer me prosijo za denar, da odpotujejo."

Kmetič pokima z glavo in reče:

"Tako tudi jaz mislim. Ko sem bil na potu sem, sem rekel, da poiščem najprvo zdravnika, potem pa sporočim policiji o ločinu."

"Ze dobro," odvrne župan.

"Vse bom sam preskrbel. V desetih minutah dobim državnega pravdnika. In sedaj pojdite! Nič ne prizanašajte konju. Povejte ženi doma, da pridemo takoj z vami."

Odkar je vršil gospod Seneschal svoje uradne dločnosti, ni bil še nikdar tako razburjen. Zgubil je glavo ravno tako kot nekega dne, ko je prišlo v mesto nepričakovano devetsto mož narodne garde, ki so zahtevali stanovanje in živež. Da mu ni pomagala žena, bi se še obleči ne mogel. Kljub temu je bil pripravljen, ko se je vrnil njegov sluga.

Dobri mož je izvršil vse, kar mu je bilo naročeno, in v nekaj minutah se je v gornjem delu mesta že začelo bobnanje.

"Sedaj pa vpreži," reče župan, "in glej, da bo kočija pri vratih, ko se vrnem."

Na cestah je že prevladoval

velik dirindaj. Pri vsakem okonu se je pojavila glava in na obrazih si lahko bral radovednost ali pa strah. Povsod so odpirali vrata, toda jih hiteli takoj zapirati.

"Sveta nebesa!" premišluje župan, "da bi vsaj Daubigeona doma dobil. Gospod Daubigeon, ki je služil najprvo cesarju, pozneje pa republiki, je bil najboljši prijatelj Seneschala. Mož je bil pri štiridesetih letih, iz oči mu je sijal lokav pogled, na ustnicah je nosil skoro neprestan

smeh. Bil je samec in zelo ponosen na to. Poštene prebivalce Sauveterre so bili mnenja, da Daubigeon ni dovolj slovesen in resen za svoj poklic. Sicer pa je bil jako v časih pri ljudeh. Mnogi so mu pa zamerili, ker je bil predobrega srca in da je celo prav nerad vodil tožbe proti zločincem, katere je dobil v roke in da je tako pomagal lopovom, da so skoro nekaznovani vršili svoje posle.

Kot sleherni drugi prebivalec mesta se je tudi Daubigeon pre-

budil iz spanja radi šundra na cesti. V naglici se obleče, ko pride njegova hišnica vsa razburjena v sobo in mu skoro jokaje sporoči, da je zunaj gospod župan, ki ga mora nemudoma

pan, ki ga mora nemudoma

Zadružna proslava županske zmage

Direktorij čestita g. Frank J. Lausche-tu na zmagoslavju političnem pohodu in zmagi kot kandidat za župana. Zadrugarji bomo to praznovali danes popolnoma na svoje: nov slovenski župan; nove domače rajževe in krvave klobase z domačim zeljem. Drugi teden bomo pa malo premenili z domačo kisljo repo. In kajpada, malo vinca rumenega!

Direktorij želi novoizvoljencu velik uspeh v svojem županovanju in dobro harmonijo ter sodelovanje vseh drejenih mu načelnikov različnih mestnih uprav. Na mogoča, zdrava, napredna leta vam kliče,

DIREKTORIJS SLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE

DEKLETA IN ŽENE!

Ali veste, da si boste prištedili precej denarja, če si naročite za bodočo zimo fino STERLING SUKNJO ali FUR-COAT naravnost iz tovarne?

Sedaj na Will-Call

STERLING SUKNJE so od.....\$14.50 naprej

FUR-COATS so od.....\$69.00 naprej

Ne odlašajte, samo me pokličite

BENNO B. LEUSTIG

Endicott 8506 • 1034 Addison Rd. • Endicott 380

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00 in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. • Cleveland, O.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
lite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

Henderson 0628

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

Na sliki vidimo senora Fulgencio Batista, soproga predsednika republike Kube, ki je dospela v New York, kjer jo je sprejel kubanski poslanik v Washingtonu, dr. Aurelio F. Conchoso, ki ga vidimo na sliki poleg nje.

Yassuh, na sliki je boksarski prvak Joe Louis, katerega preiskuje vojaški zdravnik dr. Spencer Dickerson. Zdravnik pravi, da je Joe v dobrem "stanju" in da bo sposoben za službo Strica Sama, kamor bo kmalu poklican.

Angleški letalci na neimenovanem angleškem letališču pripravljajo tople pozdrave za Hitlerja. Na sliki vidimo ogromni "Stirling" bombnik, ki lahko nese tri vrste bomb v svojem trupu.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

PREPARE YOUR Heating System NOW!

New Furnaces for Coal, Gas, Oil, Hot water or Steam
Resetting\$12.00
Cleaning\$4.00
Air Conditioning, Tinning and Roofing
Carpenter work, Complete Remodelling
EASY MONTHLY PAYMENTS

MASON HEATING CO.

1193 ADDISON RD.
ENDICOTT 0487